

A piarista borokról

- Bevezetés
- Iratok
 - Somhegyi Ferenc tartományfőnök a dörgicsei vörös borról, 1877. jún. 4.
 - Számek György temesvári házfőnök-igazgató a dörgicsei muskotályról, 1910. máj. 16.
 - A dörgicsei pincegazdaság a kaposvári országos kiállításon, 1929.
 - A dörgicsei Pántlika fiktív múltja és a piaristák „turáni vendégszeretete”, 1934
 - Kecskeméti piarista diákok kirándulása a dörgicsei Pántlikában, 1935. máj. 27-29.
 - A piarista borok boltja (részlet a budapesti rendház krónikájából), 1940.
- Irodalom
- Hivatkozások
- Képek

Bevezetés

A piarista rend több évszázados magyarországi oktató, nevelő és lelkipásztori tevékenysége mellett a hazai szőlő- és borkultúra fejlesztésében is jelentős részt vállalt. A borászat ugyanis az ország sok településén az élet szerves része volt, sokak megélhetését biztosította, sokak mindennapi itala volt, és ez alól még egy tanító szerzetesrend sem lehetett kivétel.

Már a piaristák második magyarországi iskolája is úgy jött létre 1685-ben, hogy Szelepcsényi György esztergomi érsek szőlőket hagyott a rendre a Kiskárpátok alján, a Pozsony megyei Szentgyörgyön. Később is sok piarista rendház megélhetéséhez hozzájárultak a kisebb-nagyobb szőlők és pincék. 1727-től a Hegyalján, Tokaj városában is működött piarista rendház, amely 1789-től Sátoraljaújhelyre költözött. Voltak hegyaljai szőlői a debreceni rendháznak is, amelyeket 1737-ben Szlopnyai Elek házfőnök örökölt sógorától, Pettkó Mihály tokaji királyi udvarbírótól. A debrecenieknek később volt még szőlőjük a bihari Hegyközsétsátrban, Hegyközsétsátrban, Váradolaszin, sőt a debreceni Postakertben is. A nagykanizsai rendház a Látó-hegyen, a nyitrai a Zobor-hegyen, a veszprémi Paloznakon, a váci Spinyéren, a pesti Kőbányán és Promontoron (Budafok), a kecskeméti pedig a Körösi út mentén és Talfáján (később Kisfáiban) termelte saját borát.

Jelentősebb szőlőbirtokhoz akkor jutott a rend, amikor I. Ferenc királytól 1807-ben megkapta az egykori székesfehérvári örkanonokság uradalmát, a Custodiatust, amelyhez a balaton-felvidéki Akali és Dörgicse is hozzátartozott. Az 1870-es években telepített dörgicsei Pántlika szőlő (az 1877/1878-ban épített pincével együtt) túlélte a filoxérát is, palackbozott borai (elsősorban olaszrizling, továbbá szilváni, muskotály, szürkebarát és vörös burgundi) pedig kiállítások győztesei voltak. A rend másik szőlőgazdaságát 1933-ban vásárolta a rend a hegyaljai Mádon (a csődbe jutott Somogymegyei Takarékpénzártól), ahol furmint, muskotály, hárslevelű és aszú borok kerültek ki a pincéből. Az 1945 utáni diktatúra államosítási hullámaiban azonban mindezek a birtokok elvesztek a rend számára, csupán a kecskeméti Kisfáiban maradt meg egy kisebb (1,5 hektár) szőlő, amely a két megmaradt rendházat látta el borral. Az egykori piarista pincékben ma sok érlelik a bort.

A dörgicsei Pántlika 1900 körül
(Piarista Múzeum,
Fényképgyűjtemény)

Ezért a rend 2009-ben azt határozta el, hogy évente borválogatót rendez, amelyen kiválasztják azt a bort, amely „Piarista bor” néven képviselheti a rend borászati hagyományait és értékeit. Az első alkalommal,

2009-ben olyan száraz fehér borok pályázhattak, melyek a balatoni és a tokaji régiókban, a hagyományos piarista szőlőtermő területeken termesztettek.

Iratok

Somhegyi Ferenc tartományfőnök levele

*Lévay Imre veszprémi házfőnöknek a dörgicsei vörös borról,
1877. jún. 4.*

LELŐHELYE: PMKL, Veszprémi rendház levéltára, Fasc 3/B. N° 8.

... A többször szóba hozott vörös bor feszült várakozását még jó ideig függőben fogja tartani. Az alig egy éves termés még nem szállításra való, jó tulajdonai sincsenek még annyira kifejlődve, hogy azokkal akár betegeket gyógyítson, akár a műértő gyomrot igazándi lelkesedésbe hozhassa, akár a szerkesztői tollat hozsannás cikkek írására izgassa. Tehát csak türelem! Békével tudni várakozni valódi erény, mely megjutalmazza önmagát. ...

*Számek György temesvári házfőnök-igazgató Magyar Gábor tartományfőnöknek,
Temesvár, 1910 máj. 16.*

LELŐHELYE: PMKL, Magyar rendfőnökség új levéltára, Iktatott levelezés, Temesvár/1910/654.

... Itt említtem fel, hogy nagyon is méltányosnak tartanám, hogy a városi műépítésznek [Székely László], aki intézetünket nem csak tervezte, építését vezette, ellenőrizte, de az elhelyekedés-, berendezésnél tanácsaival támogatott, s most is állandóan rendelkezésünkre bocsátja szaktudását, egy szóval kötelességét messze túlhaladó módon működött közre intézetünk létesítésénél, valami illendő módon elismerésünket és hálánkat kifejezzük. Erre szerény nézetem szerint azt tartanám legakalmasabbnak, ha Ft. Rendkormány lenne kegyes és küldetne Székely László városi műépítész nevére 100 üveg dörgicsei muskotályt, ezt ugyanis nevezett minden más elismerésnél többre becsülné, mivel e bornak híre és becsé itt igen nagy, s valóban nagy kitüntetésszámba megy, ha a ház vendégeit ilyenekkel vendégeli. ...

A piarista rend dörgicsei (Balaton-felvidék) szőlőgazdaságának árjegyzéke, 1917.

*A dörgicsei pincegazdaság a kaposvári országos kiállításon,
1929.*

LELŐHELYE: Magyarság, 1929. szept. 15., 12.

A kaposvári ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági kiállítás egyik főattrakciója volt a Magyar Kegyes Tanítórend dörgicsei pincegazdaságának az aranyéremmel és dicsérőoklevéllel kitüntetett impozáns kiállítása, amely méltán tartott jogot a megkülönböztetett figyelemre, mert a kiállítás anyaga magába foglalta az ország legjobb borainak dűgzadag tárházát. Tudni kell ugyanis, hogy hazánk összes világhírű borait messze túlszárnyalja a dörgicsei pince produktuma, s ma már az a helyzet, hogy a legnagyobb borfogyasztó

nemzetközi piacok is legszívesebben a dörgicsei olaszrizling[et], schiller[t] és az utánozhatatlan vörös burgundi[t] – amely egyedülálló a maga nemében – vásárolják a legszívesebben. Hosszú gyakorlat igazolja, hogy Magyarország legjobb propagandaeszköze a jó és olcsó áru: ezek között első helyen áll[nak] Szentiványi dörgicsei jószágkormányzóhelyettes nagyszerűen ápolt és kezelt borai, amely[ek]et a fényes és ünnepi megnyitáson Bethlen István miniszterelnök és József főherceg is többször megdicsért, majd legmagasabb elismerésüket fejezték ki a dörgicsei borok felett, amelyeket Budapesten a *Borhegyi*-cég hoz forgalomba, de kívánságra a dörgicsei pince is házhoz szállítja postán a megrendelt legkisebb mennyiségű árut is. A mai képes műmellékletünkben bemutatjuk a dörgicsei borpavillon fényképét.

A dörgicsei pincegazdaság pavillonja a kaposvári országos kiállításon, 1929 (Magyarország, 1929. szept. 15., melléklet, 6).

A dörgicsei pincegazdaság palackozott borainak címkéi, 1930 körül.

László Zoltán

A dörgicsei Pántlika fiktív múltja és a piaristák „turáni vendégszeretete”
1934

MEGJELENT: LÁSZLÓ Zoltán, Akbar Ali, in Budai Napló 31(1934), 1163. sz. (ápr. 7.), részlet.

[...] Kedves olvasóm, ha nem láttad, ha nem ittál nektárjából s nem élvezted asztaluknál a derék piaristák vendégszeretetét, akkor nem tudom megmagyarázni, mi az a Pántlika, ami az ősi Akali és Dörgicse között fekszik. Az valóságos mesebeli várkastély, valami külön fogalom, amit látni, élvezni kell, de leírni nem lehet.

Páratlan vendégszeretettel fogadtak bennünket [1890 körül] Lutter főigazgató és Lévy Imre rendfőnök, több rendtag és az intéző (sajnos nevekre már nem emlékszem), a fejedelmi ebédhez Zánkáról négyes fogatán eljött a kerület [...] képviselője Vadnay Andor is, öccsével Bélával, aki veszprémi fiskális volt, nekem atyámfiái; megnéztük a földkerekség legnagyobb, de egyben legnagyobb pincéjét is, a pompás szőlőket, a piaristarend mintagazdaságát és este egy örökké felejthetetlen emlékü szép nap tudatával indultunk hazafelé. Azóta már többször megfordultam a dörgicsei uradalomban, élveztem a páratlan kilátást a Pántlika terasszáról, a fejedelmi piarista vendégszeretetet és az utolérhetetlen borokat, de legkedvesebb emlékem mégis csak a gyerekkori kirándulás marad. Nemcsak magam voltam mindig meghatva a dörgicsei látogatásoktól, hanem azok is, akiket a piarista rend meghívása révén oda kalauzolhattam, mint a volt amerikai követet: Butler-Wright minisztert és feleségét kíséretével, Sir John Parsons-t Jamaikából és

Mehmed Dzsebeli beyt.

A Pántlika ott fekszik vadregényes erdők tövében Akali és Dörgicse határán. Dörgicse Szent István korabeli keletkezésű, Akali Firudun időiben alapított. Évszámot nem tudunk, de az Árpádok alatt is már régi, ősi község volt és a Pántlika mai helyén pince állott és jó borok termettek. A legenda szerint Firudun, az ős turáni-magyar világhódító király (Attila urunk őse, Krisztus előtt 3600-ban) a mai Akali és Dörgicse területét egy főkajárra (apát féle főpap az ősmágia népeinél) s annak gyuláira (szerzetespapok) bízta azzal a rendeltetéssel, hogy az ázsiai őshazából magukkal hozott szőlő, gyümölcs és zöldség termelésre a népet megtanítsák, és példát mutassanak a mezei gazdálkodásra. Nemcsak legenda és hagyomány, de a történelem is igazolja az akali-i–dörgicsei mondát.

El Akali, a hindu származású főkajár (arab kútfők szerint Akbar Ali) teljesítette a nagyúr parancsát. Firudun papjai, – ezt kínai és mandzsu forrásokból tudjuk, – világhódító urukat kivéve, annak parancsára kicserélték minden ország terményeit és így hozták be a Mátra és a Bakony erdőseibe azt a 37 gombafajt is, amely csak nálunk és Mandzsúriában található, de sehol másutt a világon. A kitűnő gyümölcsfajokon kívül a kerti zöldségeket is ők honosították meg (sárgarépa, petrezselyem, kalarábé[!], tök, dinnye, kapor, bab, borsó, káposzta, ugorka, hagyma stb.), mindez Európában 1780-ig csakis nálunk és a Balkánon termett, Franciaország például még 1800-ban is Kisázsiából importálta a kerti veteményeket. Ugyancsak a szőlő, alma, körte füge és mogyoró is csak Magyarországon termett 1780-ig, s csak tőlünk viszik át a nyugat-európai államokba. Mindezt Firudun papjai Indiából és Mandzsúriából hozták magukkal. A kitűnő gazda és pomológus El Akli neve évezredek át élt a nép száján s így lett a székhelyéből Akali, az ő emlékére. A magyar ma is fügefát és mogyorófát emleget, mert őshazájában a mogyoró (magyar-fa) és füge fát képeznek, erdőket alkotnak s nem bokrot, mint itt Európában, átlántálások után. Sőt az őshazában a szőlő is néha fává terebélyesedik, amint azt sokszor a déli Balkánon és Kisázsiában láttam, ahol a több száz, sőt ezer éves szőlőtöke sem ritkaság. Ennél súlyosabb bizonyítékok a magyar ősiség és Firudun történelmi szereplése mellett nem is képzelhetők.

Ki gondol a Pántlika híres szüretei alkalmával arra, aki ura parancsára a szőlőtermelést azon a vidéken meghonosította? El Akli nevet nem emlegetnek már, habár Akali róla van elnevezve és Dörgicse is csak a régi Dörögd (Dögrő) nemzetség elszlávosított alakja. A Pántlikának, mint látjuk, évezredekre rúgó története, nagy hagyományai vannak. Az El Akli után következő főkajárok a szent-istváni időkig hűségesen kezelték a birtokokat, amiket Firudun hagyott papjai gondozására. A kereszténység térhódításával ugyancsak magyar szerzetesek léptek a gyulák nyomdokaiba s manapság is a kitűnő, tőzsgyökeres magyar piarista rend gazdálkodik El Akli birtokain, a világhódító nagy turáni magyar király akaratának megfelelőleg. A piarista rend nagyjai, hány halhatatlan nevű tudós, bölcs, író, költő, művész és politikus akadt közöttük, akiknek neve a széles nagyvilágban is tiszteletet követel a kalazanti szent rendjének és a magyar fajtának, – majd mindannyian megfordultak egyszer legalább életükben El Akli ősi tanyáján, a dörgicsei Pántlikában. Akiket személyesen ismertem, akik tanárim és barátaim voltak, mint a nagyok közül: Lutter Nándor, Lévy Imre, Pintér Kálmán, Laczkó Dezső, Maywald József, Janky Károly, Bolgár Mihály, Takács József, Bartos József, Schmidt Ágoston, Acsay Antal, Takács Sándor, Szeges Mihály, Pintér Elek, Titz Antal Hajnal Imre, Prónai Antal, Drájkó Béla, Hévizy János, a még élő nagyok közül Eberhardt Antal, Körösi Albin, Sík Sándor, Suták József, és Zsigmond János, tanúim lehetnek.

Firudun hódításait Ős-Ten áldása kísérte, amint ma is még Veszprém, Tihany, Füred, Zirc, Kenese és Akali az ő alapításai és évezredek óta virágzó magyar települések, melyek a honfoglaló nagy király emlékét dicsérik, bizonyítják,

A magyar piaristarend mindenkor Ős-Ten dicsőségére, az ősi magyar hagyományok tiszteletére, a magyar faj szeretetére nevelte és neveli a turáni-magyar ifjúságot. Istenfélelem, hazaszeretet, a fajhoz való ragaszkodás, a komoly tudományosság, az ősi szabadság jogainak tisztelete képezték mindig a piarista tanítás és nevelés alapjait, hogy egész férfiakat, teljes magyarokat neveljenek a nemzetnek, ahogy azt turáni származásunk megkívánja a nyugat puhányaival és a dél rabszolgajellemeivel szemben. A gazdálkodásban is mintaszerűek. Tessék csak egyszer a Pántlikához kirándulni, vagy Mernyén a kitűnő Hannig páter jószágkormányzó öméltóságánál egy-két napot tölteni. Turáni vendégszeretettel szívesen látnak mindenkit Firudun hagyományainak e pompás letéteményesei, a magyar piaristák.

Mindezt a Pántlikában láttam, tapasztaltam és éreztem, hatezer éves magyar dicsőségről regél ott minden fa, kődarab és a Balaton, a szent Bál-Tava felől fújdogáló szellő. Firudun és El Akli szellemei ott lebegnek a dörgicse–akali-i határ fölött, Ős-Ten pedig megáldotta azt a szent vidéket.

Szalay József

*Kecskeméti piarista diákok kirándulása a dörgicsei Pántlikában,
1935. máj. 27-29.*

LELŐHELYE: Kecskeméti Kegyesrendi Róm. Kat. Gimnázium értesítője 1934/1935, 39-40.

Május 27-én délelőtt 30 diák sorakozott fel Szilassy Ferenc és Szalay József tanárok vezetése mellett a gimnázium udvarán ... hogy Csonkamagyarország legbájosabb részét, a Dunántúl nagy vizét, a Magyar Tengert fölkeresse ... Este hétkor célhoz értünk: Akali-Dörgicsére. Akali-Dörgicse a Magyar Kegyestanáítórend birtoka. Dörgicse különösen országszerte híres finom boráról (Dörgicsei Édes) nevezetes, amellyel a rend több kitüntetést is nyert. A birtok mintegy 7000 kat. holdat tesz ki. Egyik határát a Balaton alkotja több száz méter hosszúságban, sőt a Balatonnak ez a része szemben a Balaton-Szemes-Szárszó vonalig majdnem 5000 kat. hold terjedelemben szintén a Magyar Kegyestanáítórend birtoka. Sági intéző úr a birtok segédtsíztjével már várta kiránduló csapatunkat az állomáson. Tizenöt percnyi út után elérkeztünk a birtok úgynevezett Pántlika kastélyába, amelynek három termében nyertünk elhelyezést és teljes ellátást dr. Sebes Ferenc rendfőnök úr ó méltósága kegyes engedélyével. ...

Másnap reggel már 4 órakor zajos volt a Pántlika a diákzsivajtól. ... Először nagy csónakba szálltunk, négy erős karú evezős szabta a vizet, egy a kormányrudat kezelte. Célunk, hogy Badacsonyt és a tihanyi kéttornyú bencés templomot meglássuk, sikerült. ... Délig az időt a pince, a pincében a borfiltrálás (szűrés) és a kádárműhely megtekintésével, majd játékkal töltöttük el. Ebéd után szekrekre ültünk, s Tihanyba mentünk. ...

[Másnap] reggeli után énekszóval búcsúztunk a kedves Pántlikától. Hannig István gazdasági kormányfőtanácsos, Szentiványi Béla rendi jószágkormányzó, Sótornyai István kormányzóhelyettes [mind piaristák], az intéző, a számvető és a segédtsízt, akik a birtok számbavétele végett reggel érkeztek Akaliba a birtok központjáról, Mernyéről, mind elkísértek az állomásra, sőt megvárták vonatunk elindulását is. Szívélyesen vettünk búcsút, és mondtunk Istenhozzád-ot a kedves helynek. Felejthetetlen élményekkel távoztunk.

Tomek Vince

*A piarista borok boltja (részlet a budapesti rendház krónikájából),
1940.*

LELŐHELYE: PMKL, Budapesti rendház levéltára, Historia domus, pp. 430-431.

1940. jún. 10-én megnyílt a rendház Eskü úti frontján a 2. sz. üzlethelyiségben a „piarista borok boltja”. Ennek az üzletnek hosszú története van.

Csak megemlítjük, hogy évtizedek óta nem egyszer hangzott el az atyák kívánsága saját borüzletünk után. A jelen üzlet azonban nem onnan jött, ahonnan várták, tudniillik nem a Kustodiátusnak, hanem Mádnak köszöni létét. A Kustodiátus számára az üzletnyitás nem volt jelentős, mert egyrészt el tudja adni borát, másrészt a pincegazdaság csak másodrendű dolog a mezőgazdaság mellett. Mádnak azonban a pincegazdaság lévén a legfontosabb, ez a kérdés elég régóta foglalkoztatott bennünket. Igaz, amíg nem voltak palackozható boraink, és amíg gyenge pénzügyi helyzetünk rászorított bennünket a must és a borok nagybani eladására, addig ez a kérdés nem volt időszerű.

Időszerűvé lett 1938 őszén, amikor az 1934-es nehéz boraink palackozásáról lehetett beszélni. Hogy akkor nemcsak a palackozás, hanem az üzlet mellett döntöttünk, abban főleg két mozzanatnak volt szerepe. Először is látnunk kellett, hogy a mindenkitől a Hegyalja legjobb borainak minősített 1934-es nehéz boraink nagybani eladása lehetetlenül gyengén értékesült volna.

Azután pedig döntésünkben nem kis része volt Rutterschmidt Jenő okl. gazdának, akinek kereskedelmi érzékét más vonatkozásokban megismertük, s aki nagyon ambicionálta a piarista borok üzletét. Már 1938 előtt, amikor a keresztény fiatalságnak a gazdasági életben való elhelyezkedése erősebben megindult, három volt budapesti tanítványunk, Rutterschmidt, Gschwindt és Suppán arra gondoltak, hogy valamelyik Váci-utcai üzletünkben közös csemegeboltot nyitnak különféle piarista termékekkel (bor, pálinkák, gyümölcs, primeurök, stb.), Gschwindt-féle likőrökkel és Suppán-féle gombával, stb. Noha ez az elgondolás több szempontból nem bizonyult reálisnak, a piarista borüzlet tovább érlelődött Rutterschmidt-nél is, nálunk is.

A megvalósítás felé az első komoly lépés a palackozás volt abban az elgondolásban, hogy a mádi palackozott boraink eladásával Rutterschmidt fog foglalkozni. Miután 1939 januárjában megtörtént vele az előzetes megállapodás (ennek lényege, hogy az eladott borok árának 20%-a őt illeti), egymás után megrendeltük a palackot, kupakolt dugót, vignettát s csináltunk kalkulációkat. A kapcsolatos rajzokat (vignetta, kupak, üveg, s a propagandával és kezeléssel kapcsolatos nyomtatványok) mind ifj. Sremnitzer Konrád, az iparművészeti iskola növendéke készítette, aki nekünk készített első ízben borcímkeket, s aki

azóta már többfelé rajzolt ilyeneket, vagyis akit mi fedeztünk fel. Mád közben megszerezte a palackozási engedélyeket, Rutterschmidt ügyvédje pedig a italmérési engedélyt.

Ilyen előzmények után 1940 szeptemberében megtörtént Mádon az első palackozás (aszú, Király [dülői] másolás, Bomboly [dülői] másolás, Király édesszamorodni, Bomboly édes szamorodni). Nálunk ezek a borok 1940. október 4-én, Sebes Ferenc provinciális úr neve napján kerültek az asztalra, s Rutterschmidt október 8-án eszközölte az első rendelt. Még 1939 végén került sor a muskotály aszú, majd 1940 elején a száraz szamorodni és a tokaji asztali bor palackozására.

Rutterschmidt ezeket a borokat részint nálunk (IV. Váci u. 55.), részint egyes csemege üzletekben (Rigó, Berta, Nyikászy) árusította, s igen leleményes módon propagálta (ügynök, mozi, papírszalvéta, árjegyzékszétküldés). Néhány hónapi tapasztalat azonban meggyőzött bennünket arról, hogy az egész vállalkozás csak akkor jár majd teljes sikerrel, ha külön üzletet nyitunk, palackozott borok mellett hordós bort is kimerünk, s főleg ha a Kuztodiátust és más rendházainkat is belekapcsoljuk ebbe a vállalkozásba. Amikor 1940 februárjában nyilvánvalóvá lett, hogy Nagy Adorján, a III.B. üzlet bérlője nem bírja fizetni a bért, elhatározott dologgá vált, hogy a tőle való megszabadulás után ebben a helyiségben nyitjuk meg a borüzletet. Betegsége miatt ő csak április 20. után tudott távozni.

Közben aztán sikerült a Kuztodiátust is megnyerni az eszmének, amelynek részéről Sótonyi István kormányzó-helyettes vette kezébe az ügyet. Így jött létre azután április végén előszóval, május elején írásban az a megállapodás a Kuztodiátus és Rutterschmidt között, amelynek másolata nálunk 70/1940 szám alatt található az irattárban. (Minthogy akkor már elhatározott dolog volt Mádnak kuztodiátusi kezelése, azért a megállapodást már a Kuztodiátus kötötte). Ugyanakkor a termelői boreladás, illetve italkimérés engedély-kiterjesztést nyert Mádon kívül a Kuztodiátusra, Kecskemétre és Sátoraljaújhelyre.

Mielőtt azonban a III.B. üzlet berendezésére került volna a sor, a II. számú üzlet bérlője azzal az ajánlattal jött, hogy engedjük át neki a nagyobb III. B-t, s mi használjuk borüzletnek a II. számú helyiséget. Minthogy ez utóbbi kisebb volta mellett is sok szempontból nekünk alkalmasabbnak látszott a szóban lévő célra, az ajánlatot elfogadtuk. Miután 1940. május 10-én neki sikerült átköltöznie a III.B-be, kezdetét vette a II-nek berendezése, illetve átalakítása, s mint említettük, 1940. június 10-én megnyílhatott az üzlet, egyelőre mádi és dörgicsei palackozott borokkal és néhány kuztodiátusi hordós borral.

Megemlítjük, hogy ennek az egész ügynek szálai kezdet óta a házfőnök [Tomek Vince] kezében futottak össze, akit viszont nagyban segített Sebes Ferenc provinciális úrnak állandó érdeklődése és hathatós támogatása.

A mádi (Tokaj-hegyalja) piarista szőlőgazdaság aszújához készült címketerv (Stremnitzer Konrád, 1939) és palack (Piarista Múzeum).

A „Piarista bor és italüzlet” (Rutterschmidt Jenő) szórólapja, 1940/1944.

A mádi piarista szőlőgazdaság árjegyzéke, 1946 körül.

Irodalom

- HANNIG István, [A magyarországi piarista telkek története](#), 1938.
- SZENTIVÁNYI Béla, *A piarista Kustodiátus gazdaságtörténete*, Bp., 1943, 211-225.
- HERNÁDY Zsolt, *Hagyomány és minőség: Ötven év után újra van bora a piaristáknak*, in [Piár Futár](#) 7(2009):8-9, 8.
- SÁGI Norberta, *A kecskeméti piaristák példamutató gazdálkodása Pozsgay Rezső házfőnök irányítása idején (1920–1936)*, in *A piarista rend Magyarországon*, Bp., 2010, 201-216.

További hivatkozások

- [Piarista bor](#)
- [Piarista bor](#) (a Tartományfőnökség honlapján)
- [Pántlika Pincészet](#) (az egykori piarista pince magánkézben)